

sa in jo gladila s tacami tako dolgo, dokler se ni prebudila in zapazila nevarnost, v kateri sta bila z možem.

Velikokrat se je pa tudi zgodilo, da se je muček grel preveč blizu peči, tako, da se mu je vnela dlaka. Ožgana ko, da se mu je vnela dlaka. Obžgana v hlev med krmo ter povzročila požar. Takih slučajev je znanih več.

Pri starih Egipčanih je bila mačka sveta žival. Ako je v starem Egiptu izbruhnil požar, so morali najprej oteti iz nevarnosti mačke, ki rade poskačejo v ogenj, ako gori domače poslopje.

Dne 4. januarja 1923 so prevozili francoski oficirji prvič puščavo Saharo na avtomobilih. Lepega dne so opazovali, kako so jim brzele nasproti cele črede: gazel, antilop, divjih svinj, šakalov, risov ter hijen. Živali so bežale pomešano pred požarom, ki je uničeval afriške puste in opozorile Francoze na nevarnost, katera bi jim bila grozila, ako bi se bili peljali dalje. Leta 1915 je izbruhnil v vzhodni Sibiriji eden največjih gozdnih ter pustinskih požarov. Označevalci ognja so bile cele črede: jelenov, srn, zajcev, volkov ter medvedov, ki so bežale z neugnano silo ter naglico v kraje, kjer so bile te vrste živalske prikazni čisto neznane. Nekaj čred je bežalo preko daljše pokrajine nego je cela Evropa. Nepopisen strah se je lotil prebivalcev ruskega mesta Krasnojarsk, ko se je pognalo v mestni park na stotine volkov, medvedov in jelenov, ki so drveli pred strašnim sibirskim požarom.

*

Boj ptice z lovcem.

Po skalovju južnoameriškega gorovja Anden prebiva v višini 3000—5000 metrov visoko, daleč proč od človeških bivališč, čisto na samem orjaški jastreb, katerega imenujejo kondor. V ponosnem poletu se dvigne večkrat celo v višino 7000 m. Kadar muči orjaško roparico glad, se spusti (po največ samec) iz višine na pašnike, kjer si poišče med drobnico svoj plen. Večkrat se spustijo kondorji v večjem številu nad ovčje črede, katerim odnesejo jagnjeta ali kozam kozličce. Celoziznega teleta se loti ropar. Pastirji branijo svoje črede s fračami in ubijajo kondorje s kamenjem. Malokdaj se upa jastreb nad človeka, južnoameriški pastirji pripovedujejo, kako je kondor od nesel otroka, da celo napadel odraslega moža. Do pred par leti je bilo še dovolj kondorjev po nižje ležečih pašnikih pogorja Kordillerov v državi Čile. Ker so jih pa začeli pastirji z vso vnelo preganjati, so se umaknili v za človeško noge nedostopne višine. Pastirji nastavljajo kondorjem kot vabo mrhovino. Ko se spusti ropar na zemljo, da se bi nahranil, mu že zdrobi kamen iz pastirjeve frače glavo. Kondor je pri vzletu nereden kakor aeroplan. Predno se dvigne od zemlje, se mora nekako popeljati po tleh, da zamahne z orjaškimi peruti in zaplava v višave. Baš ta počasnost pri poletu od zemlje je zanj usodepolna. Iz nedostopnih višin napadajo danes kondorji le še lisice, srnjačke ter divje kozličce. V doline

jih zvabi le še prav občuten glad ali pogled na mimo korakajočo čredo.

Italijan Marijo Appellius je objavil kot očividec te dni popis boja med kondorjem in lovцем domačinom. Po južnoameriškem gorovju se klatijo domačini, ki jemljejo kondorjem iz gnezd jajca ali mladiče. Ako samica vali, jo vedno čuva kje v bližini samec. Lovca na kondorje ni oborožen s puško, ampak z zakrivljenim nožem. Omenjeni očividec je videl, kako je stopal lovec v višine ter nesel seboj vrečo, v kateri je že imel nekaj mladičev. Ravno nad prepadom je sezul mož z roko v skalino razpoko in privlekel 6 velikih kondorjevih jajc. Kakor hitro je bilo gnezdo izropano, že se je spustil nad lovca ogromni kondor. Lovca je spoznal nevarnost, se zravnal in se postavil z nožem v bran. Med ptičem in človekom se je doigraval v vrtočlavi višini boj na življenje in smrt. Dvakrat je sunil mož z nožem proti prsom roparice, ki se je z vso spretnostjo umaknila sunku. Položaj za lovca je bil skrajno opasen, ker se je doigraval boj na komaj 30 cm razsežnem prostoru. Naenkrat se je

dvignil kondor v zrak kakih 40 m visoko, popisal nad lovčevu glavo krog in se spustil nanj kakor pušica naglo. Par trenutkov sta bila človek in ptica en klopčič, ki se je gibal sem in tja. Kmalu za tem se je nekaj skotalilo s skale v grozen prepad in kondor je zaplaval nad breznom z glasnim kričem, kakor bi oznanjal svojo zmago nad roparjem njegovega gnezda. Lovca je obležal ves razbit na dnu prepada, v katerega ga je skotalil razjarjeni kondor.

Priporočila se pri nakupu blaga manufakturna trgovina
M. E. SEPEC
468 Maribor, Grajski trg, števil. 2

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice izdatno iztreh ljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogostevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolujejo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkorni bolezn, zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefov« vode. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 359

Velikonočno obdarovanje naročnikov »Našega doma«.

Velika noč se bliža in z njo obdarovanje naročnikov »Našega doma«, kakor je bilo to obljubljeno. Seveda vseh naročnikov ne moremo obdarovati, zato pa bodo izžrebani iz seznama naročnikov, ki so plačali celoletno naročnino, oni srečni, ki bodo dobili od svojega lista tudi pisanko.

Darovi, ki jih imamo že sedaj zagotovljene, so: Ena koža podplatov za 12 do 14 parov čevljev. — Razno blago za moške in ženske, več ovojev. — Vreča semena. — Velika slika z okvirjem. — En par čevljev. — Več steklenic likerjev. — Klobuk za moškega, po meri. — Več zabojev specerijskega blaga. — Zavoj zdravil za kmetško hišo. — Več komadov gospodarskega orodja. — Gospodinjске potrebščine. — 10 darov, knjige. — 50 darov, Slomškove slike. Zbiranje darov še ni zaključeno in se bodo nekateri trgovci še oglasili.

Vsi naročniki »Našega doma«, ki imajo celoletno naročnino vplačano,

so že v seznamu onih, ki pridejo v poštev pri žrebanju. V ta srečen krog pa lahko pristopijo tudi še vsi tisti, ki sedaj doplačajo naročnino ali pa jo vplačajo na novo. Naš dom stane celoletno samo Din 12.— in prihaja vsak mesec. Novim naročnikom dajemo tudi vse letošnje številke, ki jih še imamo in dokler jih še imamo na razpolago. Kdor bo čim preje naročil, bo bolj gotovo dobil vse dosedanje letošnje številke. Naročniki »Našega doma« so imeli lansko leto loterijo, za katero so morali sročke kupovati. Letos pa ni treba nobenih sroček in nič plačevati, samo naročnino Din 12.— je treba imeti poravnano, pa pride v seznam onih, iz katerih se bo žrebalo.

Novi naročniki »Našega doma« se sprejemajo še do Velike noči. Na belo nedeljo se bo žrebalo in v Slov. Gospodarju nato objavilo.

Naročujte »Naš dom«! — Udeležite se tega nagradnega žrebanja!

GOSPODARSTVO Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

»Flugs« kose s kosirjem I. VIDEMSEK, MARIBOR, Koroščeva cesta 36. 110

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Spričo velike važnosti perutninarstva za našo državo, predvsem pa za našo pokrajino, se je lansko leto osnoval pri Kmetijski družbi poseben odsek »Odsek za perutninarstvo Kme-

tijske družbe v Ljubljani« z namenom, da pospešuje med številnim svojim članstvom to važno panogo. Dosedaj je pristopilo k odseku že mnogo članov in članic, vendar pogrešamo še veliko takih, ki se še sami z zanimanjem bavijo s perutninarstvom, a niso dosedaj še pristopili k odseku, ker jim ni bilo znano obširno in hvaležno delo tega odseka. Namen odseka je, združiti vse raztresene rejce v močno, enotno društvo, ki bo pospeševalo sistematično rejo žlahtnih pasem in nudilo članom vse ugodnosti, ki so za uspešno rejo in razvoj perutninarstva v vseh pogledih neobhodno potrebni. Odsek prireja za svoje člane vsako leto razstve perutnine in jajc, posreduje nakup in prodajo plemenskih živali in jajc, skr-

bi za pouk in strokovno izobrazbo svojih članov, daje pojasnila na vsa vprašanja, ki so v zvezi s perutninarstvom itd. Vsak rejec (rejka) perutnine mora smatrati za svojo dolžnost, da postane član tega strokovnega odseka, ker le na ta način se mu obeta večji uspeh pri njegovih rejci. Radi tega se poziva vsak perutninar, da vstopi v perutninarski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani. Prijave sprejema podružnica, kjer običajno nabira udnino. Članarina za perutninarski odsek znaša letno Din 10.—. Vsakdo, kdor poravnava ta nezatni znesek, lahko postane član odseka in uživa vse ugodnosti, ki jih isti nudi. V skupnosti je moč.

Ljudska posojilnica v Celju, r. z. z n. z., je imela dne 24. marca svoj 23. redni občni zbor. Iz poročila načelstva je razvidno, da se je ta naš združni denarni zavod v minulem letu kljub hmeljski krizi prav lepo razvil in dosegel velike uspehe. Število članov se je v minulem letu pomnožilo za 649 in znašalo koncem leta 4620 članov, kar predstavlja pri zadrugi z neomejeno zavezo ogromno jamstvo. Hranilne vloge so v minulem letu narastle na 88.478.534. Din in se torej povišale za 12.059.309 Din. Tudi pri posojilih je zavod znatno napredoval in je znašala končna postavka posojil koncem leta 68.699.878 Din. Naloženega denarja je bilo koncem leta 18.980.893 Din. Čisti dobiček v minulem letu je dosegel svoto 256.572 Din. V smislu pravil se ves dobiček pripiše rezervnim zakladom, ki se s tem zvišajo na 1.400.000 Din. V minulem letu je Ljudska posojilnica v Celju dogradila svojo impozantno palačo na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice. V tej novi palači že sedaj tudi posluje. Ljudska posojilnica v Celju je postala brez dvoma eden največjih kmetijskih združnih denarnih zavodov na bivšem Štajerskem, ki je priljubljen pri vseh slojih prebivalstva. Priporočamo jo prav gorko, osobito našemu kmetiškemu prebivalstvu.

Licencevanje bikov v marenberškem in prevaljskem sodnem okraju se bode

vršilo po naslednjem vrstnem redu: dne 14. aprila ob osmih na sejmišču v Dravogradu, ob 12. uri v Guštanju, ob 16. uri na Fari pri Prevaljah; dne 15. aprila ob 10. uri v Črni, ob 14. uri v Mežici; dne 16. aprila ob 8. uri na sejmišču na Muti, ob 14. uri pri Kosovi koči; dne 17. aprila ob 8. uri v Marenbergu, ob 12. uri v Breznem. Komisija hode v smislu novega zakona sestavljena iz: predsednika, katerega določi banska uprava, okrajnega kmetijskega in veterinarskega referenta in zastopstva okrajnega kmetijskega odbora.

Okrajni kmetijski referat v Slovenjgradcu. Kmetovalce slovenjgraškega in prevaljsko-dravograjskega političnega okraja se obvešča, da posluje za oba okraja vseh strokovnih zadevah živinoreje in poljedelstva pri okrajnem načelništvu v Slovenjgradcu okrajni kmetijski referat. Strokovne organizacije in županstva, ki žele predavanja in pojasnila, v teh panogah, naj se pisмено ali osebno zglase pri referentu, ki bo v okvirju predvidenega potnega pavšala ustregel kmetovalcem. Glede sadjarstva in drugih gospodarskih panog pa bo posredoval na merodajnih mestih. Razglašanje o poslovanju referata se je odlagalo, ker je bil edini strokovni organ za oba razsežna planinska okraja dozdej preobremenjen z administrativnim delom, z organizacijo in predavanji v kmetijsko nadaljevalnih tečajih, s pripravami za poslovanje n. kmet. odborov in z licencovanji.

Tečenje alkoholnih pijač. Vsi, ki nameravajo otvoriti kak točilni obrat: gostilno, krčmo, restavracijo, delikatesno trgovino, vinotoč pod vejo, priložnostno točenje, itd. naj vložijo od sedaj naprej svojo prošnjo, opremljeno z vsemi listinami in drugimi potrdili, ki jih za otvoritev takega obrata predvideva pravilnik o gostilnah (Uradni list štev. 1/1 iz leta 1928), pri onem oddelku finančne kontrole, v čegar okolišju se naj točenje vrši. Oddelek finančne kontrole bode prošnjo pregledal in jo nemudoma predložil finančni direkciji v Ljubljani v

Zabava je potrebna vsakemu človeku. Brez dvoma — igranje na raznih instrumentih tvori zelo lepo in koristno zabavo. Radi tega se še innes obrnite na veletrgovino **Stermeki Celje**, ki vam bode pokazala veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami popolnoma zastoj. Harmonika enoredna Din 250, 315, dvoredna 320, 450, troredna 595, gramofon 290, 345, 420, otroški 110, violina gosli 142, 315, 545, klavir za viločno 135, lek 49, mandolina 160, gitara 270, citre 390. Samo najboljši proizvodi svetovno znanih tvornic. Naročila preko Din 500 politično prosita. Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar. **Trgovski dom H. Stermeki, Celje št. 24** Dravska banovina. 207-7

odločitev, ako bo opremljena z vsemi zahtevanimi potrdili. Finančna direkcija bo še na dan dospelosti tako prošnjo rešila in rešitev odpravila. Glede pomanjkljivih prošenj bo oddelek finančne kontrole, predno jih bo predložil finančni direkciji, zahteval njihovo izpopolnitev. Vsakdo, ki si ni na jasnem, kako se pridobi najhitreje točilna pravica, se naj dokaj pravočasno obrne po informacije med dopoldanskimi uradnimi urami na finančno direkcijo v Ljubljani ali pa na vsako davčno upravo, oziroma na vsak oddelek finančne kontrole. Začasnih točilnih dovolil brez vseh potrebnih potrdil iz pravilnika za gostilne finančna direkcija v bodoče ne bo več izdajala in sploh ne bo delala več nobenih izjem, ker se namera za vršenje takega točenja vobče ne porodi kar zadnji hip pred otvoritvijo. Kdor bo pa brez točilnega dovolila točil, bo kaznovan.

Zvišanje uvozne carine na kavo in čaj. S 1. aprilom 1930 je zvišana uvozna carina na surovo kavo na 140 Din od 100 kg, na praženo in zmleto kavo na 200 Din od 100 kg, na kavo v luščinah na 90 Din od 100 kg in na čaj na 240 D od 100 kg. Povišano carino odnoso različno carine je plačati tudi od kave in čaja, ki se nahaja dne 1. aprila 1930, in sicer pri kavi v količinah nad 5 kg

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Pl. Lilienberg vzame z mize pogrnjeno z zelenim prtom pergamentno listino, ki je že bila pripravljena, jo razgrne ter svečano reče:

»Da, Krištof Ignac pl. Abele kot tajnik državnega dvornega sveta Njegovega Veličanstva Leopolda I. ima naročilo, da čestita cesarskemu vladnemu svetniku Ivanu Erazmu grofu Tatenbahu v imenu monarha, da je srečno preстал težko bolezen.«

»Vladni svetnik,« vpraša grof Tatenbah ves iznenaden.

»Njegovo rimsko-nemško cesarsko Veličanstvo Leopold I.,« govori dalje pl. Lilienberg s povzdignjenim glasom, »imenuje vas gospod Ivan Erazem Tatenbah, uvažajoč vaše zasluge za državo in vero, posebno vdanost presvetli cesarski hiši s to pravilno in redno izgotovljeno listino za pravega notranje avstrijskega svetnika, katero listino jaz Krištof Ignac Abele pl. Lilienberg po

16

naročilu Njegove Svetlosti kneza in državnega ministra ter tajnega svetnika Vaclava Lobkovića položim v vaše roke.«

Cesarski tajnik izroči po teh besedah krasno izdelano diplomu v roke presenečenega grofa ter mu stisne desnico.

Grof Tatenbah je strmeč gledal listino, lahka rdečica ga je polila po obrazu. Bilo je, kakor bi se bal dotakniti se te listine, nobene besede ni mogel spregovoriti.

»Kako tedaj,« vpraša Lilienberg, »ali misli moj prijatelj, da sprejme svojo smrtno obsodbo iz mojih rok? Njegov obraz kaže prestrašenost, jaz mu pa polagam v roke vrlo zasluženi dar cesarske milosti.«

»Presenečenje ta najvišja milost,« je jedjal grof, »v resnici cesarjeva milost je večja, kakor so moje zasluge. Vem, le prijateljevo srce mi je moglo izposlovati to najvišje odlikovanje.«

»Da, prijateljevo srce,« odvrne Lilienberg, »hvaležnost pravega in odkritega prijatelja, ki ni pozabil, da ste mu pred leti rešili življenje; prijatelja, ki se trudi, sporočiti svojemu gospodu in cesarju prave zasluge zvestih državljanov; prijatelja, ki ljubi pravico, ki bi zato tudi prijatelju

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

So lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memoranda, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cipila

o Mariboru, Koroška c. 8

In pri čaju v količinah nad 1 kg v prostem prometu pri osebah, ki se pečajo s prodajo kave in čaja. V to svrhu morajo take osebe (trgovci, kavarnarji i. t. d.), ki imajo na dan 1. aprila 1930 nad 5 kg kave odnosno nad 1 kg čaja na zalogi, podnesti takse prosto prijavo na predpisanem obrazcu pri pristojnem oddelku finančne kontrole, kjer dobijo tudi prijavnne obrazce brezplačno ter plačati v teku 3 dni odpadajočo razliko carine, to je v zlatu 0.60 Din od 1 kg surove kave odnosno 0.20 Din od 1 kg pražene in zmlete kave, odnosno 0.40 Din od 1 kg kave v luščinah in 1.20 Din od 1 kg čaja. V papirju znašajo torej pravkar omenjene razlike carine: 6.60 Din, 2.20 Din, 4.40 Din in 13.20 Din. — Pravilnost prijav bo ugotovila finančna kontrola, ki ima v ta namen pravico in dolžnost izvršiti pregled pri vseh strankah, ki se bavijo s prodajo kave in čaja. Proti onim, ki bi prijavo sploh opustili, odnosno prijavo sicer vložili, a prijavili manj, se bo postopalo kazensko, a vrhutega neprijavljeno, odnosno utajeno blago zaplenilo.

Ljutomer. V času od 23. do 25. marca t. l. smo imeli v tukajšnjem okolišju gospodarske dni. Direktor nemško-francoske družbe Kalisindikata gospod Pučnik nam je predvajal filme iz kmetijstva in sicer v Veržeju, na Cvenu, v Cezanjecih in v Ljutomeru. Filmi so izzvali pravo senzacijo med tukajšnjim prebivalstvom, ker so na lahko razumljiv način pokazali, da moremo trajne uspehe v pridelovanju kmetijskih rastlin doseči edinole, če gnojimo poleg hlevskega gnoja še z umetnimi gnojili. Rastlinam je treba dovajati dušik, kalij, fosforovo kislino in ponekod tudi apna. To so stebri rastlinske prehrane. Takšno gnojenje, s katerim dajemo rastlinam vse potrebne hranilne snovi, imenujemo popolno gnojenje. Vsako drugo gnojenje je enostransko in ne daje garancije za najvišji donos. — Žeteli bi bilo, da se take prireditve v naših krajih ponove. Za dobro uspela predavanja gre hvala gospodu Pučniku, ki se je potrudil v našo Prelekijo ter za imenovana predavanja žrtvoval več dni; ekonomu Štamparju, ki je prireditve vprizoril, ter vsem činiteljem v Cezanjecih, v Veržeju, na Cvenu in v Ljutomeru, ki so k temu prispevali.

Središče ob Dravi. Na cvetno nedeljo, dne 13. aprila tega leta priredijo gojenke gospo-

dinjskega tečaja pri šolskih sestrah v Obrežu gospodinjsko razstavo. Ta dan se namreč zaključijo že drugi desettedenski gospodinjski tečaj v tej hiši. Isti dan ob pol štirih popoldne bo kratka zaključna prireditev. Razstava pa bo vsakemu na vpogled celi dan. Poglejte si, kaj vse so se dekleta naučila.

Nova cerkev nad Celjem. V nedeljo, dne 13. aprila ob treh popoldne se vrši v prostorih tukajšnje osnovne šole sklepna slavnost Kmetijsko nadaljevalne šole v Novi cerkvi s Finžgarjevo igro »Veriga«, govorom in petjem. — Vsi, ki čutite s kmetom, ter vsi, ki se interesirate za kmetijsko nadaljevalno šolstvo, prav vljudno vabljeni! Bog živli!

*

Vsak kmetovalec bodi član kmetijske družbe

Do 15. aprila!

Pod tem naslovom objavlja glavni odbor Kmetijske družbe v zadnjem »Kmetovalcu« sledeče o Kmetijski družbi:

Danes štejemo že 25.000 članov. Od lanskega leta 1929 je to število naraslo za nad 6000, v primeri z letom 1928 pa celo za 10.000. To pomenja vsekakor velik uspeh obnove Kmetijske družbe, posebno če upoštevamo, da so ti člani skoraj sami kmetovalci, ki se dejansko pečajo s kmetijstvom, kakor to predpisuje § 5 družbinih pravil.

Glavni odbor Kmetijske družbe si smatra kot svojo dolžnost, da izreče tem potom javno zahvalo vsem načelnikstvom podružnic, ki so tako marljivo delovala in pridobila toliko novih kmetovalcev za vstop v to njih stanovsko organizacijo.

Vendar to število nas ne sme še zadovoljiti, kajti stremiti moramo za tem, da čimprej dosežemo zakonito stanovsko zastopstvo na podlagi vseh kmetovalcev v delokrogu Kmetijske družbe. Marsikje so še kmetje, ki bi radi pristopili v družbo, ni pa nobenega, da bi jih k temu vspodbujal. Zato pozivlje glavni odbor vse načelnike in vse odbornike kmetijskih podružnic, da nadaljujejo to hvalevredno nalogo in pridobijo še vse tiste kmetovalce, ki dose-

daj še niso imeli priliko plačati članarine. Saj je že samo družbeno glasilo »Kmetovalec«, iz katerega črpajo navete za svoje gospodarstvo, mnogo več vredno, kakor znaša malenkostna članarina Din 20.

Pristop v družbo ni omejen, ampak se lahko izvrši vse leto. Tudi ne more nihče nikomur braniti pristopa, ampak vsak podružnični načelnik mora sprejeti za rednega člana vsakega, ki se priglasil in odgovarja pogojem družbenih pravil; za izrednega člana pa vsakogar, ki plača članarino 20 Din.

Pripomniti pa je, da bodo letos imeli volilno pravico le oni člani, ki bodo poravnali članarino do 15. aprila t. l.

Obnoveitev nedelavnih podružnic je tudi potrebna. Imamo namreč nekaj takih, pri katerih se še ni pobrala članarina za leto 1930 in čijih načelstva, oziroma odbor, ne kaže posebnega zanimanja za to organizacijo. V takih primerih mora pač eden ali drugi umnejši član sklicati kmetovalce na sestanek, zbrati od njih članarino, izvoliti pripravljalni odbor in obnoviti delovanje podružnic. Vse kmetijske podružnice, ki so bile kdaj ustanovljene in pri katerih so pogoji za njih obstoj zagotovljeni, je treba poživiti, kajti to je v interesu kmetijstva v dotičnem kraju.

V marsikaterem kraju še niso ustanovljene podružnice, četudi bi bili pogoji za to dani, oziroma četudi se čuti po njih potreba. Tam manjka samo kak delovna oseba, ki bi zbrala kmetovalce, jih pozvala na ustanovitev podružnice in pobrala članarino za tekoče leto. 20 zavednih kmetovalcev bo pač lahko v vsaki občini, oziroma fari, kjer še ni podružnice, ki se bodo združile v to korporacijo.

Glavni odbor je ta vprašanja obravnaval v svoji seji in je sklenil, ponovno pozvati kmetovalce, ki še niso člani, da se priključijo Kmetijski družbi. S tem bodo podprli svojo stanovsko organizacijo ter ji omogočili razširiti njeno strokovno in stanovsko delovanje v prid vsega našega kmetijskega prebivalstva.

Kmetičko dekle, 39 let let staro, išče službe, zna tudi vsa hišna dela, poleg sebe bi rada imela svoja dva otroka, tri mesece staro dekle in 10 let starega fanta. Naslov: Spomlad, pošta Slov. Bistrica. 506

Dve plemenski svinji, stari 11 mesecev ima na prodaj vinarska in sadjarska šola v Mariboru. 507

Čestilna in trgovina edina tik dekanjske cerkve se ugodno prodaja. Obstoja iz zidane hiše, 24 m dolge, 14 m široke, eno nadstropje z vodovodom. Kostanjev vrt, poleg keglišče. Ledenica, klavnicca, velika štala, svinjaki in 2 ha njiv in travnika. Električna s 27 žarnicami. Trgovina dolga 7 m, 5 m široka, zraven skladišče (magacin). Naslov v upravi lista. 512

izročil smrtno obsodbo, če bi našel, da je ta izdal svojega vladarja.

Grof Tatenbah se je nehote zganil, kakor bi mu nekdo prizadjal ostro rano. Njegov obraz je za trenutek prebledel, nehote se je oprijel naslonjala visokega stola, stoječega ob mizi.

Lilienberg, ki je to zapazil, pristopi, ponudi grofu stol ter hoče poklicati slugo, a ta se nenkrat zravna, in zopet mu šine rdečica v obraz.

»Gospod grof, vesela novica je preveč vplivala na vaše živce, ki še niso dovolj trdni vsled vaše težke bolezni.«

»Da, prav imate, gospod Lilienberg! So trenutki, ki vzamejo človeku telesne moči, a vse to mine. Hvala še enkrat! Sedaj pa moram iti, kajti dogovoril sem se z drugimi člani deputacije, da se skupno odpeljemo; pot je dolga in nujni posli me čakajo.«

»Vro prav, gospod grof, v prijetni družbi se tudi živci pomirijo in to je najboljše zdravilo. Na skorajšnje svidenje!«

Rekši stisne Lilienberg grofu Tatenbahu roko, za trenutek si pogledata v oči, potem pa odide grof Tatenbah skoz preddvorano, da se še pravočasno sestane s svojimi tovariši, ki odpotujejo še ta dan iz Dunaja.

V.

V krčmi na Pohorju.

Sred taborja tam pri kurišču
Možje pa sedijo trije.

Aškerc.

Kako divno lepo je zeleno Pohorje, kakor nepremagljiv velikan z zeleno odejo se dviga ponosno iz ravnine ter gleda samozavestno po valovitih vinorodnih hribčkih Slovenskih gor. Gleda svetle hrame in cerkvice, vmes starodavne gradove, ki sanjajo o davni preteklosti. Prezirljivo se ozira na mogočno Dravo, ki napravi ob ločitvi od njegovega hladnega podnožja še enkrat velik ovinek pred Ptujskim poljem, kakor bi se nekako težko poslavljala od zelenega orjaka, predno sprejmejo njene valove nepregledne hrvaške ravnine. Ob levi gleda pomilovalno na male hribčke, prijazno pa pokima visoki Dončki gori ter zelenemu Boču, ki jih smatra kot enakovredna tovariša, dočim se na drugi strani posmehuje Kozjaku, češ, zakaj siliš tako kvišku s tvojimi grebeni, prekosil me ne boš, tukaj ostane jaz gospodar.

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 5. aprila so pripeljali špeharji na 56 vozov 130 zaklanih svinj. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, špeh pa po 17 do 20 Din. Krompir je bil po 0.50 do 1.25, čebula 2.50 do 3, zelje 1 do 6 Din. Seno 65 do 90, ota-va 80 do 90, slama 55 do 65 Din. Pšenica 2.50, rž 2, ječmen 2, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.75 do 2, ajda 2, ajdovo pšeno 5, proso 2.50, fižol 2.50 do 3 Din. Kokoš 35 do 50, piščanci 50 do 70, gos 70 do 80, puran 100 do 150. Česen 16, jabolka 3.50 do 12, suhe slive 10 do 12. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40 do 48, med 16 do 20, jajca 9.70 do 1 Din.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 4. aprila 1930 je bilo pripeljanih 365 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5-6 tednov stari komad 100-180 Din, 7-9 tednov 200-280 Din, 3-4 mesece 300-400 Din, 5-7 mesecev 450-550 Din, 8-10 mesecev 650-900 Din, 1 leto 1000-2000 Din, 1 kg žive teže 10-13 Din, 1 kg mrtve teže 16-17 Din. Prodanih je bilo 272 svinj.

Listnica uredništva.

Ponikva ob južni železnici: Niste se podpisali, in ne vemo, kdo ste; radi tega ne moremo objaviti Vašega dopisa. **Sv. Urban** pri Ptuj: Dopis preostro sestavljen in zato neobjavljiv. **Vsem drugim dopisnikom:** Za to številko ni bilo več prostora. Prosimo potrpljenja.

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: V Rogasško Slatino! Zahtevajte prospekte!

NAŠA DRUŠTVA

Muta. Iz življenja Katoliškega bralnega društva na Muti. Dne 30. marca se je vršilo skioptično predavanje »O preganjanju krščanstva v Rusiji. Predaval je gospod profesor Sedivy iz Maribora s pomočjo krasnih izvornih slik iz sedanje Rusije. Četudi je bilo to prvo skioptično predavanje na Muti, je bila dvorana nabito polna. Verno ljudstvo sočustvuje z mučeniki krščanstva na daljnem vzhodu. Dobri otroci naših delavcev so se radovali ob lepoti ruske umetnosti, ki se tako veličastno razodeva v prekrasnih slikah. »Daleč od nas si bila, Rusija, a zdaj si nam tako zelo blizu!« Pa mi ve-

rujemo, da pride za to zemljo, za velikim petkom, mogočno velikonočno vstajenje! Ni treba povdarjati, da imajo predavanja o slovenskih razmerah na severni narodni meji velik naradni in državni pomen. Ljudje se zavedo, da so člani 180 milijonske slovanske familije, ki ima veliko bodočnost. Prijatelji mladine, ki delajo za blagor svojega ljudstva, se radi udeležujejo takih predavanj. — V nedeljo dne 23. marca smo igrali igro »Scapinove zvijače«, ki je lepo uspela. To so skromni odmevi iz dnevnika Katol. bralnega društva na Muti.

Gornja Sv. Kungota. Velikonočni ponedeljek to je 21. aprila vsi v Emaus v Gornjo Sv. Kungoto! Prosvetno društvo uprizori Velikonočni ponedeljek in belo nedeljo, dne 27. aprila ob treh popoldne slovečo veličastno zgodovinsko igro »Žrtev spovedne molčečnosti«.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Izobraževalno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. goricah priredi na belo nedeljo, dne 27. aprila po večernicah v prostorih nove šole zanimivo igro »Maks v škripcih«.

Sv. Eenedikt v Slov. goricah. Da se še bolj živo vglobite v skrivnosti vaukega sveta, da vam bo tem živeje stopil pred oči trpeči Zveličar, pridite k predstavi »Pasijona« ali »Trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa«, katero uprizori Dramatični odsek Bralnega društva na cvetno nedeljo, veliki ponedeljek in na belo nedeljo. Začetek vsakokrat ob treh popoldne. Pri predstavi »Pasijona« sodeluje okrog 60 oseb.

Sv. Anton v Slov. goricah. V dnevih od 17. do 21. aprila tega leta priredi dramatični odsek Katoliškega bralnega društva pri Sv. Antonu v Slov. goricah trpljenje, smrt in vstajenje Jezusa Kristusa ali Pasijon, h kateremu vabimo vse domačine in sosede. Natančen spored bo razviden iz lepakov. Obleke iz ljubljanskega gledališča.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo vabi na dve prireditvi: Na velikonočni ponedeljek na strašno vojno zaloigro »Stilmondski župan«. Vstopnina se ne bo pobirala. Prireditve se lahko udeleži vsak, ki je vsaj podporni član društva. Podporna članarina se plačuje v župnišču. Kdor ima izkazanico podpornega članstva, lahko ž njo pride na igro. Domačini, preskrbite si izkaznice čimprej, da ne bo zadnji dan navala! — Na Jurjevo (belo) nedeljo pa priredi Bralno društvo v korist svoji knjižnici veliko tombolo. Glavna dobitka: moška in ženska zlata ura (14 karat) s petletno garancijo. Uri sta na ogled ob nedeljah in praznikih v izložbi trgovine g. Perger-ja. Torej ni šala, ampak vesela resnica!

Sladkagora pri Šmarju. Tukajšnje izobraževalno društvo prosi člane, kateri so svoj čas plačali članarino ter si izposodili knjige, da iste čim prej vrnejo. Knjige se ne smejo zadržati predolgo, marveč redno po 14 dni, da jih morejo tudi drugi čitati. Sprejem članov in pobiranje članarine je vsako nedeljo zjutraj in popoldne. Enako izposojevanje knjig. Kdor ni član društva, naj pristopi!

Griža. Prosvetno društvo Orlavas uprizori v nedeljo, dne 13. aprila, ob pol štirih popoldne v dvorani g. Piki v Grižah veselo dramatično bajko s petjem »Izgubljeni raj« v treh dejanjih in štirih slikah. Vstopnina navadna. — Čisti dobiček je namenjen knjižnici. Vse prijatelje lepih iger vlijudno vabi odbor.

Jorkamačaire, vkoreničene, imam še 100 kom. v zalogi. Cena 75 para. Anton Štebih, Polenci, pošta Moškanjci. 509

Majer sa sprejms. Jareninski dol 39. 508

Glasovanje o žganju v Švici. V članku razpravljamo o boju zoper žganje v Švici. V nedeljo je bilo o tem ljudsko glasovanje, pri katerem je 462.000 ljudi glasovalo za novi ustavni zakon o omejitvi alkoholne proizvodnje, 317.000 pa proti. Predlog švicarske vlade je bil, kakor smo napovedali v članku, sprejet.

DOPISI

Krapje pri Ljutomeru. Na dan prvega pomladanskega dne, dne 21. marca tega leta nam je nenadoma pobrala smrt našo vrlo sovaščanko, mlado gospodinjico v 43 letu, kmetico iz Sp. Krapja Terezijo Ozmeč. Zapustila je žalujočega moža s tremi majhnimi otročički. Bila je vzorna žena, vzgledna gospodinja in dobra sosedica. To je pokazal njen pogreb, ki se je vršil v nedeljo, dne 23. marca iz župne cerkve na mesino pokopališče Ljutomer.

Sv. Jedart nad Laškom. Pokopališče se je pomnožilo za dve gomili. Pod prvo počiva verno srce Ane Fermetove iz Rečice, pod drugo v trpljenju hudo preskušeno Mice Dolinškove iz Golc. Prvo je bilo živo 55, drugo 44 let. Obe ženi sta bili vzorni materi, vsaka še štirim živim otrokom. Zadržna, po domače Pirka, vdova, je v svoje dolge bolezni, jetiki, želela, da bi dočakala polnoletnost vsaj prvega sina. In res, umrla je isti dan, ko je Francelj dopolnil 21. leto. Te dni mora k vojakom, kmetija ga bo zelo pogrešala.

Pa je tudi lahko ponosen na svojo orjaško postavo, saj je izrastle iz goreče mase nekdanjih ognjenikov, ki so mu dali trde kosti granita, ki se ne upogne tako lahko vremenskim silam.

To je bilo posebno veselje za graščake, ki so imeli daleč okoli svoja lovišča. Stroge so bile tedaj določbe radi lova, nikdo ni smel loviti, kakor graščak sam in njegovi uslužbenci. Gorje temu, kogar so zasačili, da je lovil brez dovoljenja. Trpinčili so ga neusmiljeno in obsojen je bil na smrt. Toda strast je strast, ne ustraši se najhujšega, ne misli na posledice, ampak žene človeka naprej, da doseže to, po čemer hrepeni, če tudi plača dostikrat svojo strast z lastnim življenjem.

Bili so in bodo divji lovci, ki ne morejo opustiti tega, kar prepovedujejo postave, katerih opravičenosti ljudje nočejo priznati, češ, Bog je ustvaril divjačino za vse ljudi.

Da so morali divji lovci pri svojem početju postopati zelo previdno, je naravno. Shajali so se na določenih mestih in če so rabili krepčila, našli so take hrame, kjer se jim je nudilo varno zavetje.

Taka hiša je stala v času naše povesti v smeri od gradu Račje ob vznožju zelenega Pohorja prav na skritem mestu. Lastnik te hiše je imel pravico

od graščaka v Račjem, da je smel točiti vino, ki ga je kupoval iz grajskih kleti.

Ni čuda, da je bila taka gostilna kakor nalašč za divje lovce, ki so našli tukaj varno zavetje. Zakaj pa ne, saj so pili dosti in tudi vedno plačali. Takih gostov je bil gostilničar lahko vesel, zato pa je tudi poskrbel, da so bili gostje na varnem, posebno pred različnimi biriči, ki so stikali na povelje gosposke v teh krajih za raznovrstnimi hudodelci.

Kaj je pač vse videlo zeleno Pohorje! Starodavni Kelti so se naselili na njihovih vrhovih tja do zadnjega roba ter gledali dol na Panonce. Videli je zeleni gorski orjak, kako so prišli Rimljani, podirali gozdove, delali ceste, stavili hiše; četa za četo rimskih vojakov je prihajala z juga in se pomikala dalje proti severu in zapadu. Nastale so naselbine, katerih sledovi se najdejo še danes.

A prišli so tuji divji ljudje, začelo se je preseljevanje narodov. Zapadni Gotje, Huni, Vandali, Avari, Vzhodni Gotje, Rugijci so sledili drug drugemu, uničevali rodovitna polja, rušili mirne domove, da skoraj ni bilo sledu, kje je nekdanj bila človeška naselbina. Še le ko so prišli Slovani in so bili poraženi Avari ter se je začelo širiti

Karl May
IV. zvezek
IZŠEL!

„Med Jezidi“

je naslov IV. zvezka Karl Mayevih spisov. Nad vse zanimivi dogodki se odigrajajo tam na daljnem Jutrovem. S tem je zaključena zbirka štirih zvezkov »KRIŽEM PO JUTROVEM«, ki so vezani v knjigo. Vezani vsi 4 zvezki stanejo 65 Din, celo platno 70 Din. Naroča se posamezne zvezke kot tudi lepo vezano zbirko pri

Tiskarna
sv. Cirila
v Mariboru